

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 112.

V Ljubljani, v sredo 20. maja 1891.

Letnik XIX.

Politična dostojnost.

V „Slov. Narodu“, glasilu radikalne slovenske stranke, čitali smo dné 16. t. m., da je klub občinskih svetovalcev ljubljanskih sklenil, da več ne bo vabil k sejám štirih konservativnih odbornikov, ker jim je odrekel politično dostojnost.

To je najnovejši čin, s katerim je radikalna stranka na novo dokazala svojo brezobraznost, surovi svoj terorizem in bojevitost žalostnega junaka, kakeršnega je opisal slavni Cervantes, ob jednom pa si dala spričevalo politične nedostojnosti.

Čitateljem je namreč gotovo znano, da je klub občinskih svetovalcev ljubljanskih letos sklenil, da povodom dopolnilnih volitev v mestni zastop ne bode skliceal volilnih shodov in tudi ne proglasil kandidatov, temveč prepustil volilecem, da si sami izberó svoje kandidate. S tem je klub hotel javno povedati, da kot tak stoji nad strankama, da se ne spušča v volitveni boj in se bode po volitvah zopet osnoval. Torej je imel vsak mestni odbornik gledé kandidatov prosto roko ter je kot volilec priporočel in volil kandidate, za katere se je sam odločil, ker ga ni vezal noben klubov sklep. To je jasno vsakemu trezno in nepristransko mislečemu človeku, samo naši radikalni gospódi ne.

Sicer ne prisojamo zastopnikom „luči in napredka“ Salomonove modrosti, vendar pa bi toliko zdrave pameti morali imeti, da bi se ne ponašali pred svetom s takimi otročjimi dejanji, ki pričajo le o politični nezrelosti. Res, nova „luč“ razsvetljuje mestno dvorano! Živel radikalni napredek! Mi se čudimo zmernejšim gospodom v mestnem zastopu, da potrpežljivo molčé, ko njihovi mladi tovariši streljajo tudi na njihov račun take kozle ter razširjajo zevajoči propad med strankama. Voditelj radikalne stranke zná dobro sukati svoj buzdovan, da se mu

pohlevno pokoré tudi starejši in resnejši gospodje, akoravno so prepričani o nepravilnosti takega postopanja.

S tem, da predsednik klubov ni povabil vseh članov k seji, pregrešil se je proti jasnim določilom klubovih pravil, ker konservativni mestni odborniki bili so člani klubovi. Ali ni to diktatura, kakeršne niso izvajali narodni nasprotniki v mestni hiši? Kar ni po volji radikalne gospóde, to tepta z nogami ter bje kakor besna s pestmi okoli sebe. Ali je morda to dostojno? Ali naj taki gospodje nasprotnika učé politične dostojnosti?! Ne, celó v kakem gorskem zaseljí ne poznajo take robotosti. Kaj poré vnanji svet o tej „kirchthurm-politiki“ zastopnikov deželnega stolnega mesta?

Da pa občinstvo izvé, kako se radikalni gospodje ravna po klubovih pravilih, kadar jim to služi, navedemo le jeden slučaj iz novejšega časa. Znano je čitateljem, da je povodom otvorjenja mestnega vodovoda gospod župan Grasselli v slavnostni seji predlagal, naj se odbornik gospod Ivan Hribar zaradi zaslug, ki si jih je pridobil pri vpeljavi vodovoda, izvoli za častnega meščana ljubljanskega. Povod temu je jako zanimiv, ravno tako tudi zgodovina predloga. Gospod župan je namreč še le v zadnjem trenutku pobral to misel ter s predsedniškega stola stavil ta samostalni predlog, ne da bi mestni zbor glasoval o nujnosti predloga, kar bi bilo edino pravilno. Ne gledé na to, da bi tedaj gospod župan moral prepustiti predsedništvu gospodu podžupanu ter kot odbornik staviti nujni predlog, bilo je postopanje že v tem nepravilno, ker po klubovih pravilih moral bi se samostalni predlog prej naznaniti klubu. Tedaj naj bi bil klubov predsednik storil svojo dolžnost ter predlagatelja opozoril na pravila. A to postopanje je bilo dobro preračunjeno. V klubovi seji bi se bila morda večina uprla temu predlogu, v slavnostni seji

pa v navzočnosti mnogobrojnega občinstva seveda ni noben odbornik mogel in hotel javno ugovarjati.

Politična dostojnost je zahtevala, da so molčé pritrdili predlogu, katerega bi sicer odločno odklonili.

Kje je doslednost, vprašamo Vas, radikalna gospóda? Vi živite v javnosti v samih nasprotjih ter s frazo pačite javno mnenje, ker le tako zakrivate svetu pogubne steze, na katere skušate zvabiti slovenski narod.

Odkrimo še to svetu, kako in zakaj je g. Ivan Hribar postal častni meščan ljubljanski. Bil je namreč razgovor o tem, kdo naj otvori vodovod, ali gospod župan ali gosp. Hribar kot načelnik vodovodnega odseka. Gosp. župan je zagovarjal svojo pravico, čemur moramo pritrditi, kajti njemu kot načelniku mestne uprave pristoji prvo mesto. A to menda ni bilo po volji g. Hribarju, ker ni ga bilo ne pri otvorjenju vodovoda, ne pri banketu. Tedaj so se čule javno jako pikre opazke na obe strani. Kakor pa znano, ima g. Hribar tudi v mestnem zastopu prvo besedo in njegova nevolja utegnila bi pozneje še škoditi. Zato naj bi častno meščanstvo potolažilo razburjenega gospoda odbornika.

Mi bi te stvari tudi danes ne objavili, ko bi naši nasprotniki imeli vsaj nekaj takta v političnem življenju. A tega neso imeli in se ga nikdar ne bodo naučili, zato pa je tudi nemogoče skupno delovanje s takimi ljudmi. Slovenski svet je že davno obsodil surovost, kakeršno kažejo naši radikaleci v javnem življenju, osobito pa v svojem glasilu. In vendar je mnogo odličnih mož, ki se bojé javno grajati to grdo početje iz strahu pred brezmejním terorizmom radikalne klike, ki z vsemi mogočnimi sredstvi skuša v kali zatreti vsaki odpor. Ali je še kdaj katerikoli nemško-židovski list pisal grše o konservativni stranki nemški ali slovenski, kakor je to neštevilno-

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

II. poglavje.

Diplar.

Temna noč je bila in mrzla. Bilo je že proti koncu marelja, a vendar je bril mrzel sever po ledini. Dež je lil, po vsakej gorskej stezici šumel je hudournik; v daljavi slišalo se je skozi razpokline gorovja viharo vršenje morskih valov, ki so bili ob črne pečine bearhaven-ske in ob otok, ki zapira glengariffski pristan.

Vkljub slabemu vremenu stopal je mož z urnimi, a nejednakomernimi koraki po cesti iz Kenmare proti Bantry-i. Da bi se ogrel, zvižgal je z neko navdušenostjo melodijo stare irske pesni, ter sém in tjà s koncem svoje diple udaril ob tla, da je drobni pesek odskakoval od trdih skal.

Dospel je na najvišji kraj visoke planjave; tu postoji in v temini išče mesta, kjer se s ceste odcepi ozka steza, ki pelje po strmem bregu navzdol k pristanu. V tem ga dohiti jezdec, ki, zavrt v topel plašč, jezdi na majhnem konjiču.

„Hej, Pady*), zaupije jezdec, ustavši konja, ali sem še daleč od Glen-a?“

*) Navadni priimek Ireev pri Angležih.

„Jej no. Milost, to je odvisno od tega, o katerem Glen-u govorite; teh se ne manjka na Irskem; samo v tem-le kraju nahajamo Glen vilski, Glen turnoški, Glen bantryski...“

„Poberi se s tvojimi Gleni! Jaz iščem Glengariffa.“

„Vi torej ne poznate kraja?“

„Pred dvema letoma sem bil v tistem... Malibory po opravih, — tudi jutri moram tjà; ako bi bil dan, bi že našel — a to neznansko vreme in po noči — to me je zmotilo.“

„V takem vremenu res ni prijeten sprehod!“

„Gotovo — in zato te vprašam, ali veš za pot v Glengariff?“

„Gotovo! To bi bilo jako čudno, da bi je ne znal. V vasi sem rojen in bi jo našel z zavezanimi očmi.“

„Potem mi odgovôri, tepec — in ne pusti me na mrazu!“

„Oprostite, Milost, — jaz Vas nisem ustavil.“

„Tedaj: govôri ali pa čakaj, da ti z bičem pomagam!“

„O jej!“ zaupije potnik, ter skoči v stran; „Vaša Milost je zeló svojevoljna; — pa Vaš bič je prekratek, da bi iz moje suknje iztepal prah; tudi je pretemno, da bi me Vaš samokres ustrašil.“

Jezdec je v istini, da bi kmeta ustrašil, počil s peteliuom svojega samokresa. Uvidevši, da to strašilo tudi ne pomaga, začne zopet:

„Hotel sem se le pošaliti, dobri Pady; gotovo vém, da ubozega kristijana ne bodeš pustil brez pomoči!“

„Dà, znan mi je dobri kristijan, ki v petkih več klobas pojé, kakor v nedeljo sv. maš sliši — in mene dobrega Pady-a nazivlje — ker je v zadregi, kakor mačka, ki se je v pâst vjela. No, imel bom usmiljenje s teboj, zato, ker ga ti še nikoli nisi z drugimi imel: nadaljuj svojo pot še tri milje daleč naprej, potem se obrni na desno.“

„Ali ni nobene druge?“

„Pred koncem prve milje je jedna, ki pelje v vilski Glen.“

„Potem je druga prava?“

„Dà, druga.“

„Zdaj se pa le poberi, irsko prasé, in če mi je kaj žal, mi je jedino le zato, da nisem odbil tvojih nog!“

„Hvala ti, Saksonec, hudobec naj ti povrne z enakim!“ zakliče potnik in se spusti navzdol po stezi.

Tričetrť ure je minolo; veter je neprestano vršél — in ploha za ploho se je vlila.

Vás Malibory je bila v meglo zavita; — vse tiho! Najemniki in njih rodbine so spale; skozi okna in šprajne ni bilo videti ni jedne lučice. Okroglo Tomovo okence je bilo jedino razsvetljeno; iz prstene posode brez dna, katera je nadomesto-

krat storil „Slov. Narod“?! In takim ljudem naj bi mi pete lizali? Takim rogoviležem naj bi mi lestve držali, da splezajo na površje in nam s podkovanimi čevlji hodijo po glavah! Nikdar in nikoli! Predbacevanje o politični nedostojnosti pa Vam pošljemo nazaj.

Nova okrožnica.

Rim, 17. maja.

Papeževo okrožnico o socialnem vprašanju so razni časnikarji vsak po svoje že naznanjali raznim listom, podajali glavno vsebino, jo čelo kritikovali, dasi do danes še ni zagledala belega dne. „L' Osservatore Romano“, list, kateri je o vatikanskih razmerah najbolje poučen, pa naznanja v včerajšnjem listu, da jo bo objavil takoj po Binkošti, najprej v latinskem jeziku, potem pa bo prinesel avtentični prevod italijanski. Vsebinsko okrožnico je jako zanimiva. Naj jo vam takoj objavim po besedi, kakor jo pripoveduje omenjeni list.

Po kratkem uvodu, ki razpravlja imenitnost in težavo vprašanja, kakor tudi potrebo točno rešiti socialno vprašanje, okrožnica najprej zavrača socialistične nazore, po katerih bi morala jenjati vsa lastnina zasebnikov in nastati skupnost ali kolektivnost imetja. — Nato jame govoriti o tem, kako bi se socialno vprašanje rešilo s krščanskega stališča. Pripomenja, da bi v tem pogledu morali sodelovati razni nazori in elementi; prva izmed vseh pa je poklicana tu delovati cerkev, brez katere so vsi drugi poskusi nedostatni.

Okrožnica nato v spomin kliče evangelijske nauke, po katerih delodajalci in delavci niso zato na svetu, da se drug drugega spodbijajo, marveč da živé mej seboj v slogi, in drug z drugim v spolnovanju pravičnih dolžnosti tekmujejo, tembolj, ker so vstvarjeni, da živé mej seboj v prijazni, da, bratski jedinstvi, kot udje jedne same družine. — Toda cerkev se ne zadovolji s tem, omenjati evangelijske nauke, ampak povse na to dela, da se ti nauki uvedejo v življenje, kakor si tudi povsod prizadeva revežem podajati vse pripomočke moralne in materialne, katere ljubezen Jezusa Kristusa, vedno živečega v cerkvi, vé udobiti njim v korist.

Nato govori okrožnica ob ulogi, ki pripada v tem pogledu državam. Najprej splošno omenja, da je dolžnost države hiteti na pomoč delavskemu stanu. Potem zahteva, da država more in mora posredovati, kadar občni blagor in pravice posamnikov varstva od nje zahtevajo.

Tu obravnava okrožnica posamne in poglavitne slučaje, ob katerih se mora varstvo države skazovati, kakor postavim, kadar je lastnina zasebnikov, javni mir, kadar je blaginja delavcev, bodisi dušna, bodisi telesna v nevarnosti. Ob tej priliki govori o raznih sem spadajočih vprašanjih, kakor o nedeljskem počitku, o štrajkih, o delavskem plačilu, kako dolgo naj se dela z ozirom na lastnije delavcev po spolu in starosti.

Slednjič se ozira okrožnica na delavce same in posebej na delavske družbe, kakoršne so n. pr. one

v mejsebojno podporo, zavarovanja za slučaj nesreče, bolezni, nezmožnosti itd.; razne načine varstva bodisi mladih, kakor odraslih, pred vsem pa društva, katere razmere časa zahtevajo, kakoršna mora država gojiti, podpirati in jim puščati dolžno svobodo. — O delavskih društvi govori okrožnica na dolgo in široko, daje poglavite nazore, po katerih naj bi se ustanavljale in poudarja posebej, naj bi bile napojene z duhom krščanskim. K sklepu zahvaljuje se v okrožnici papež vsem, ki so v tem pogledu že kaj storili, in prosi, naj bi se delalo več in več, ter opominja živahno vse prizadete kroge, naj močnodušno vplivajo po svojih močeh, da se brez obotavljanja vsestransko jame reševati socialno vprašanje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. maja.

Notranje dežele.

Otvorjenje češke akademije znanosti vršilo se je v ponedeljek jako slovesno. V slavnostni dvorani v novem muzeju so se bili zbrali akademiki, ministri grof Falkenhayn, baron Pražak in baron Gautsch, deželni vojaški poveljnik grof Grünne, dr. Rieger, grof Harach, grof Pejačević, kneza Karol in Adolf Josip Schwarzenberg, kneza Moric in Ferdinand Lobkovic, knez Windischgrätz, generali, predsednik nadsodišču vitez Rumler, župan Šolc, deželni odborniki grof Schönborn, dr. J. Fabek, dr. Kučera, dr. Schlesinger in Julij Lippert, duhovski dostojanstveniki, profesorji obeh vseučilišč in politiki, načelniki državnih, deželnih in mestnih oblastev, dvorni svetnik Stejskal, župani mnogih čeških mest, skoro vsi člani konservativnega veleposestva, in skoro vsi češki državni in deželni poslanci. Nadvojvoda Karola Ludovika in njegovo soprogo vsprejel je v vestibulu deželnega muzeja deželni vrhovni maršal knez Lobkovic in jima predstavil predsednika muzeja grofa Harracha in predsednika akademije stavbenega svetnika Hlavko, potem stavbeni odbor, arhitekta in umetnike muzejske zgradbe. Grof Harrach in stavbeni svetnik Hlavka podarila sta nadvojvodinji buketa. Deželni vrhovni maršal spremil je nadvojvodinjo na balkon, poleg nadvojvodinje sta se usedli soproga namestnikova, grofinja Thun, in soproga vrhovnega maršala, kneginja Lobkovic. V vestibulu se je nadvojvoda dolgo pogovarjal z navzočnimi gospodi, posebno dolgo je govoril z dr. Riegrom. Nato sta nadvojvoda v slavnostno dvorano spremila namestnik in deželni vrhovni maršal. Vsa zbrana gospoda je nadvojvoda pozdravila s „slava“ klici. Nadvojvoda otvoril je akademijo z govorom, katerega glavno vsebino smo že priobčili včeraj v telegramu. Zahvalil se mu je predsednik akademije, Hlavka. Profesor Studnička je potem poročal, kako se je osnovala akademija; profesor Durdik je imel slovesen govor „O solidarnosti znanosti“, profesor Albert pa znanstveni govor „O dveh svetovih“. Potem se je poročalo o razpisanih darilih in slavnost se je zaključila z govorom predsednikovim. Nadvojvoda se je zahvalil in izrekel svoje priznanje profesorjema Durdiku in Albertu. Deželni vrhovni maršal povabil ga je sedaj na balkon, od koder je nadvojvoda ogledal zbrano množico, ki mu je klicala „Slava“. Ko si je nadvojvoda še dal predstaviti več članov akademije in se dolgo pogovarjal z dr. Rando in ko je še ogledal muzejske prostore, in vpisal svoje ime v knjigo akademije, odpeljal se je z nadvojvodinjo v razstavo.

Vnanje države.

Carigrad. Mi smo nedavno pisali, da si Rusija prizadeva vsekako prej ali slej prisvojiti Carigrad, da je to glavni smoter njene vzhodne politike. Da smo prav sodili, v tem nas potrjuje ruski list „Denj“, ki naravnost piše, da bodočnost turške države je le še v Aziji. Carigrad pa se more prisvojiti le Rusija. Mogoče pa je tudi, da bi Carigrad naredili za neutralno državo, ali v tem slučaju bi vendar jedna evropska država morala imeti ondu odločilen vpliv, kakor ga ima Belgija v neutralni kongijski državi. Hegemonija nad Carigradom gre pa jedino Rusiji, to že sedaj morajo pripoznati vsi, izvzemši morda Grke. — Tako ruski list. Seveda Evropa o potrebi ruske hegemonije v Carigradu še ni tako preverjena. Carigrad bi tudi lahko postal bolgarski. Znano je, da Bolgari bivajo do Carigrada, da celó v Carigradu so v takem številu, kakor skoro noben drug narod. Gledé na narodne razmere bi Carigrad gotovo prej moral pripasti Bolgarom nego Rusom, in to vedó tudi v Peterburgu in od tod jeza, da se je Bolgarija jela krepko razvijati in postavljati na lastne noge.

Dardanele in Bospor. Ruski list „Denj“ je izvedel, da ruska vlada ni zadovoljna s tem, da je Turčija dovolila ruskim vojnim ladijam prehod skozi Dardanele, temveč se je jela pogajati z Nemčijo in Avstrijo, da se razveljavi ves pariški dogovor, kolikor ga je še v veljavi. Ta list pa ne odobrava tega, da se pogaja vlada z Nemčijo, kajti Nemčija nema ničesa govoriti v tej zadevi, ker je še bilo ni, ko se je sklepal pariški dogovor. Tu gré le zato, da se Rusi pogode z državami, ki so se vojevale v krimski vojni, v prvi vrsti s Francijo. Francija ima Rusija že tako na svoji strani in bi jo za pariški dogovor lahko odškodovala s tem, da bi jo podpirala proti Avstriji, ki si je jela svojevoljno prisvajati pokroviteljstvo katoličanov v orijentu. — Nam se pač dozdeva, da ruski list razmere precej napačno sodi. Francozi premalo cenijo protektorat nad katoličani v orijentu, da bi zanj žrtvovali pariški dogovor. Francija ima ob Bosporu svoje interese. Rusiji je prijazna, ker pričakuje od nje pomoči proti Nemčiji, ali v Parizu dobro vedó, da je Rusiji na francoskem zavezništvu le tako dolgo kaj ležeče, da doseže svoje namene v orijentu. Ko bi se odprle morske ožine Rusiji, bi v Peterburgu kmalu pokazali, da prijateljstva Francije ne potrebujejo. Zaradi tega bodo pa si Francozi hoteli zagotoviti rusko pomoč proti Nemčiji, predno bodo Rusom pomagali v tako važni stvari. Jedino Alzacija in Lotaringija bi bila za Francoze primerna in jim dovoljna odškodnina, ko bi Rusiji pomagali odpreti popolnoma svoboden prehod skozi Bospor in Dardanele in jej tako pogladili pot do osvobodjenja Carigrada, ne pa kak protektorat nad katoliki v orijentu, ki zlasti za liberalne republikance nema posebne cene.

Rusija. Dijakom peterburške duhovske akademije se je dovolilo, da smejo včasih opravljati bogoslužje v angleščini, nemščini in francoščini, da se drugoverci v Peterburgu seznanijo s pravoslavno cerkvijo. — To se mora malo čudno zdeti vsakemu, kdor je čital, kako so se ruski listi jezili nad Stambulovom, ko se je bil raznesel glas, da hoče uvesti v bogoslužje novobolgarščino. Pisali so, da se v pravoslavni cerkvi smejo pri bogoslužju rabiti le mrtvi jeziki. Angleščina, nemščina in francoščina pa sedaj vendar še neso mrtvi jeziki. — Sinoda v Peterburgu je dovolila pravoslavnim ženam, da se smejo z nova omožiti, če se njih možje preženó v Sibirijo, in one nečejo iti z njimi. — Ruski državni svet sedaj pretresuje načrt, da bi se osnovali ženski medicinski kurzi. V te kurze bi se vsprejemale ženske,

vala na Tomovi koči dimnik, valil se je črn dim kvišku, veter ga je raznašal na vse strani.

Poleg ognja sedeč, pri luči smolnate trske je pletel Tom koš iz vrbinih šibic; Marija poleg njega pinjila je surovo maslo, katero je imela Zalika v jutru odnesti svojim navadni kupcem v Glengariff. Stara mati in nje vnuki so spali v drugem prostoru. Najemnik in njegova žena pogovarjala sta se o svojih razmerah.

„Tako je“, pravi Tom, „naglost ni nikjer dobra; čemu smo hiteli s tretjo hišico? Izdali smo vse prihranjene novce za njo, da bi v dveh letih najina otroka poročili...“

„V osemnajstih mesecih“, pripomni Marija.

„V osemnajstih mesecih, dobro!“ popravi Tom.

„Pol leta sém ali tja — a pri tem je Jurij ostal na suhem — a naši prihranjeni novci — so do malega potrošeni. Podzemljice so slabe, sená je malo in še to nič prida. „Bevšca“ ima bolno nogo in skoro 14 dni sém nima skoro več mleka. Vse gre slabo — in, ako nam še kak dopis dojde...“

„Bog nas obvari pred tem, Tom!“

„Dà, Bog nas obvari, to želim jaz, kakor ti — a enkrat zna priti in potem?“

„To bi bila strašna nesreča“, pristavi Marija, „a najemnina se nam je baš lansko leto podražila in jutri pred solnčnim zatonom je zadnji obrok.“

„Tího,“ pravi Tom, „čuj vendar!“

Oba poslušata.

„To je le pluskanje dežja, ki pada na škrlinate plošče,“ odgovarja Marija. „Kakšno vreme! Kako se mi smili stara Katína, ki toliko trpi; gotovo je vsa premočena od dežja.“

„O gotovo; streha ima več lukenj, kakor suknja njenega moža; zid je razpokan, da se z roko skozi poseže.“

„Kdér je mož pijanec, je žena mučenica,“ toži Marija. „Hvaležen bodi Bog, da Peter nima te napake!“

„Vsak ima svoje na tem svetu; Peter ni pijanec, ako pa bi bil malo pobožnejši, bilo bi bolje.“

„Morebiti se motiš; jaz ne vém, da bi ga bilo kedaj pri sv. maši ali pri večernicah manjkalo.“

„Pravi kristijan ni tako ponosen — in zna odpustiti.“

„Ali bi rad, da bi bil prijatelj Saksonov?“

„Želel bi vsaj, da bi ne govoril vedno o osve i; — da bi ne povzdigoval vedno dejanja „whitboyev“; maščevanje ni plemenito. A čuj — zopet...“

„Popotnik je, ki se svojo palico ob kamenje tolče,“ pravi najemnik.

„Da, in irski ples žvižga. — Čudna zabava, o takem vremenu potikati se po hribih!“

„Morebiti gre Šimen iz gostilne.“

„Ta bi ne hodil čez skalovje — in žvižgal. Naj bi pazil na svoje korake...“

„Kedo vé,“ smeje se Marija, „on ne gre nikoli tako varno, kakor takrat, kadar ga ima nekaj meric odveč.“

Dva lahva udarca na duri zadonita.

„Kedó tu?“ vpraša Tom.

„Tobija Hoppy, ponižen sluga,“ sliši se glas. „Bog vaju ohrani!“

„Hoppy je!“ zveseli se Marija in hiti odpirat. „Tisočkrat pozdravljeni,“ pozdravi mož majhne postave, ko stopi na prag.

„Bog vas obvaruj, Tom in tudi vas Marija in vso vašo družino!“

„Tudi vas ohrani Bog! Dobro došli! — Stópite notri; tū je prijaznejše nego zunaj.“

„Gotovo,“ vsklikne popotnik vesel in otresa mokri plašč. „Brr, srečen sém, da nisem iz soli, sicer bi me ne imeli tū.“ Bekši, otresa klobuk, ki pa ni imel več dna. Na mizo položi rujavo vrečo ter jo varno razvije. Iz nje potegne usnjat meh z mnogimi večjimi in manjšimi piščalkami in dolg klarinet.

„Hvalo Bogu!“ govori sam pri sebi in pazno ogleduje ta izvanredni nastroj; „hvalo Bogu, dipla ni preveč trpela, mehovi še držé sapo.“ (Dalje sledi.)

ki so z maturo dovršile klasične ženske gimnazije. Za ruske posebne razmere se dá ta naprava opravičevati, ker jako pomanjkuje zdravnikov.

Nemčija in Francija. Berolinska „Nationalzeitung“ piše, da Nemčija lahko odgovori z represalijami na bodoče francoske carinske tarife. Na francoska vina lahko naloži desetkratno carino. Poleg tega pa odpove Franciji pogodbo za varstvo literarne lastnine ter bodo potem nemški založniki lahko ponatiskovali dela francoskih pisateljev. — Berolinski list je nehoté s tem priznal, da je francoska literatura boljša nego je nemška, ker sicer bi se ponatiskovanje francoskih del v Nemčiji ne izplačalo.

Belgija. V Belgiji so vedno še razmere jako kritične. Do posebno velicnih izgrediv še ni prišlo, ali bati se je, da pride. Ko bi Belgija sama ne mogla vzdrževati reda, je pa pričakovati, da se bodo jele druge države mešati vmes. Govori se že, da nemška vojska v takem slučaju zasede Belgijo. To bi pa vzbudilo veliko nevoljo v Franciji in francoski listi že preté, da bode v takem slučaju prišlo do vojne mej Nemčijo in Francijo. Neredi v Belgiji so torej celó nevarni za evropski mir.

Kitaj. Podkralj tjandzijske pokrajine Li-Hun-Can sklenil je s Kruppom pogodbo, da poslednji napravi več tovarn blizu kajpinjskih premogovnikov. Nove tovarne bodo delale železniške šine in topove.

Izvirni dopisi.

Iz Domžal, 18. maja. Prosim, sprejmite v svoj list naslednje vrstice, ki so pisane od priprostega kmeta, ki je sicer malo v šolo hodil, pa rad prebira nekatere slovenske časnike. Slovenski svet vé, da smo pri nas imeli hudo vojsko zavoljo volitve poslanca. Hud boj je bil tudi po časniki. Ko sta si pa naš častiti gospod duhovnik in gospod župan podala roke, smo vsi mislili, da se bo zdaj vse poleglo. Pa naši liberalci, trije tuji in en domačin, še zdaj nočejo miru. Najprej so se gosp. duhovnika najedli, pa jim je šembrano slabo teknilo; zdaj so se pa spravili nad našega občespoštovanega in postrežljivega poštarja, da bi mu pošto vzeli in jo sami v svoje roke dobili, ker zdaj nimajo drugega dela, kot pri vinu kožo barvati. V dopisu z dné 14. maja v „Slov. Nar.“ se norčujejo iz poštarja in duhovnika, pa tudi iz božjega blagoslova in milosti božje. Očitajo tudi poštarju, da zanemarja svoje dolžnosti, pa to ni res, in zavoljo tega se bodo menda še morali zagovarjati pri sodniji. Saj je tudi prav, da se jim malo na prste stopi, ker mislijo, da bodo s svojo predrznostjo in neolikanostjo cele Domžale v kozji rog vgnali. Nikar se ne bojte, da bi mi vaše slabosti med svet trosili, to navado imate le vi, toda nikar ne pozabite, kdo da ste. Mi vas poznamo in mi smo že svojo sodbo o vas izrekli in slabe posledke naše obsodbe že čutite in jih bote še bolj čutili. Sliši se, da že govorite o revolverjih nekaj, kako namreč človek samega sebe ustreliti. Tudi to vam moramo naravnost reči, da vi vsi skupaj niste vredni, da bi gospodu poštarju jermena njegovih čevljev odvezali.

Vas še skoraj nobenega na svetu ni bilo, ko se je naš poštar že za dom in cesarja vojskoval, v vojski levo roko zgubil, tako da je zdaj njegov levi rokav prazen. Kdaj je bil pa vas kateri v vojski? Če je bil pa kdo izmed vas kedaj ranjen, ni bil v vojski, ampak pri vinu. Ravno naš gospod poštar Vinko Januš je tisti mož, na katerega se je presvetli cesar tako milo oziral leta 1883 v Kamniku. Zvedel je namreč, da je v vojski zgubil celo levo roko in zato je pristopil k njemu in ga prijazno vprašal, če je preskrbljen z vsakdanjim kruhom. Gospod poštar mu po vojaško na kratko odgovori: „Veličanstvo, sem.“ Kedaj se je pa vam kateremu cesar prijazno približal in ga nagovoril?

Gospod poštar je postal iz priprostega vojaka priprost mitničar z eno roko, pa s svojo poštenostjo in zmožnostjo povzdignil se je do c. kr. poštarja; bil je ob enem skozi devet let tudi župan na Viru. Kedaj bo pa vas kateri župan ali poštar? Nikoli! Gospod poštar si je s svojo pridnostjo in varčnostjo prihranil lepe krajcarje, tako, da ima zdaj obširno posestvo in dve lepi hiši. Koliko imate pa vi hiš? Vsi štirje skupaj ne ene pol; zemlje pa tudi ne toliko, da bi mogli na svojem zravnati svoje liberalne kosti. Ne poštar, ampak vi boste kmalu menjavali svoje službe z mežnarji, ako boste mogli katerega na limanice vjeti. Potem očitajte gospodu poštarju in nekaterim slamnikarjem pobožnost. No, to pač ni sramota ne za poštarja, ne za nas slamnikarje in tudi ne za druge; ako pa mislite, da je za katoličana pobožnost sramota, potem pa le pojdite vi štirje naši liberalci vsak k svojemu gosp. župniku in dajte se izbrisati iz krstnih bukev, saj tako ne

greste nikoli v cerkev. Slednjič si pa dobro zapomnite pogovor: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Kmet, slamnikar in obč. odbornik.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, dné 15. maja.
(Konec.)

Odbornik Hribar poroča o zvišanju mestnega prispevka za gradnjo novega deželnega gledališča, ter nasvetuje, naj se odkloni prošnja deželnega odbora, ki želi še 7500 gld., češ, da je mesto dovolj dalo, ko je dovolilo 22.000 gld.

Odbornik Ravnikar naglašá, da je dežela dala za gledališče 100.000 gld., akoravno bode v prvi vrsti na korist mestu ljubljanskemu. Umestno je torej, da Ljubljana dá še 7500 gld., s katerimi bode mogoče olepšati vnanost poslopja in podpirati domače obrtnike.

Odbornik Valentinčič podpira predlog finančnega odseka, odbornik ces. svetovalec Murnik pa nasvèt svetovalca Ravnikarja, češ, da je n. pr. mesto Gradec prevzelo obe gledališči.

Odbornik Kunc izjavi, da bode glasoval za 7500 gld., toda s pogojem, da le domači obrtniki in umetniki dobé delo.

Predlog svetovalca Ravnikarja, da namreč mesto dovoli še 7500 gld., vsega vkupe torej 30.000 gld., bil je z večino sprejet, kakor tudi nasvèt, da se prva polovica izplača dné 1. julija t. l., druga pa dné 1. januarja 1892.

Nato sta poročala odbornika dr. Staré in Hráský o preložitvi tržaške ceste. Delo se je izročilo kranjski stavbinski družbi za 13.400 gld.

Odbornik dr. vitez Bleiweis je poročal o razširjenju klavničnega upravnega poslopja in male klavnice, ker ni dovolj prostora za oba živinozdravnika in vratarja. Troški so proračunjeni na 2862 gl. Istotako je treba razširiti malo klavnico; troški bodo znesli do 8400 gld. Predlog je bil vsprejet; ob enem se je naročilo klavničnemu ravnateljstvu, da se popravi tehtnica pri klavnici.

Odbornik Klein je stavil in obširneje utemeljeval predlog o redu za skladišča drv. Občinstvo pritožuje o slabi meri drv, zato je treba nadzorovalnih organov in potrebnega reda na skladiščih. Predlog se je izročil policijskemu odseku.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval gasilnemu društvu v Mengšu 50 gld. Dalje je podaril prebivalecem v Gregovcih pri Brežicah in gasilnemu društvu v Rašah v mariborskem okraju po 60 gld. za napravo gasilnega orodja.

(Državni zbor) ima danes zopet sejo. Ker budgetni odsek še ni končal svojega dela, govori se v parlamentarnih krogih, da se bode budgetna debata prej pričela, predno bodo predložena vsa odsekova poročila. To bi bilo nekaj novega, a verjetno je, ko smo že doživeli, da se je adresna debata tako čudno končala.

(V Slavini) so se delile, kakor se nam poroča, minoli petek dné 15. t. m. Jan. Kalistra premije živinorejcem za najlepše junice. Prignali so iz vse fare čez 40 večinoma lepih junic, in premije so prejeli naslednji gospodarji: Martin Miliharčič iz Žej 30 gld., Luka Bergoč iz Koč 15 gld., dalje po 7 gld. 50 kr.: Miha Penko iz Slavine, J. Smerdel iz Trnja, France Lenarčič iz Hrastja, Pet. Gorup iz Matenje Vasi, Matija Klemenec iz Grobišč, France Glažar iz Koč, France Vodopivec in Matevž Šabec iz Petelin. — Vreme imamo redno le slabo in dežja preveč, da še krompirja nismo mogli dosaditi. Pivka je zatopila najlepše travnike — mlake — in se letos seno ne bo kosilo po njih. Kdaj se prične silno potrebna in od dežel. zbora obljubljena vravnava Pivke? Več tisoč stotov najboljšega sena je voda pokončala le za letos.

(Ogenj.) Nocoj po polnoči pogorele so v Stožicah pri Ježici trem gospodarjem hiše z gospodarskimi poslopji vred. V ognju je poginil tudi jeden konj. Tudi štirje otroci bili so v goreči hiši v največji nevarnosti; komaj so jih rešili. Požarnima stražama šentvidski in šišenski, ki ste prihiteli na pomoč, se je zahvaliti, da se ogenj ni še bolj razširil. Goreti je začelo v „Tajčarjevem“ hlevu. Zavarovani zoper ogenj so bili vsi trije gospodarji, a le za male svote.

(Sto divjih petelinov) je bilo do 10. t. m. ustrijenih v cesarskih loviščih na Štajerskem.

(Južna železnica) je imela leta 1890 dohodkov 21.704.256 gld. troškov, pa 17.489.023 gld., torej prebitka 4.265.233 gld. Upravni svet je predlagal dividendo po štiri franke.

(Nesreče.) Zadnjo nedeljo so našli mrtvega v Malem Grabnu 45letnega Janeza Pavlečiča z Goričice. — Utonila je dné 16. t. m. v potoku 60letna slaboumna Josipina Rupnik iz Št. Vida. — Dnó 15. t. m. šla sta Anton in Marija Brožič iz Gor. Zemon na polje in doma pustila dveletnega dečka pod nadzorstvom starega očeta. Ko je ta krmil živino, pal je otrok v lužo na dvorišču in utonil.

(Nova knjiga.) V Novem Sadu v tiskarni A. Pajevića izšla je knjiga „Iz Črne gore in Hercegovine uspomene vojevanja za narodno osvobodjenje 1876.“ Knjigo spisal je A. Pajević sam. Pisatelj, ki je bil priča bojev omenjenega leta, nam v lepi besedi opisuje omenjene dogodke, pa tudi Črnogoro Hercegovino sploh in Črnogorce. Knjiga ima na prvi strani podobo kneza črnogorskega Nikole, poleg tega pa še 31 drugih podob. Polovico odstavkov, ki so priobčeni v tej knjigi, obsegajoči 456 strani male osmerke, so že objavili razni srbski listi v letih 1876—1880; ker se pa listi iz tistih let že sedaj težko dobé, je pisatelj zbral te sestavke v posebno knjižico in jih popolnil še z novimi iz svojih dnevnih zapiskov. Ker so dogodki iz 1876. leta 'jako važni za vse jugoslovanstvo, smo preverjeni, da bode po tej knjigi posegel tudi marsikak Slovenec, kateri razume srbsčino. Cena jej je 1 gld. 20 kr.

(„Kitica ruskih pjesama“.) Što ih pjeva Slavljanski sa svojim sborom, imenuje se delo, katero je izdal za glasovir J. Schinzel, kapelnik ces. in kr. 101. pešpolka. Delo se dobiva v „Dionički knjižari“ v Zagrebu po 90 kr.

(C. kr. poštna hranilnica) je objavila izvestje za upravno leto 1890. Knjiga v obliki velike četvorke obsega 138 strani; v ime dodatka priložena sta dva zemljevida, katera predočujeta podatke o prometu v obziru na posamezne okraje, jeden zemljevid nanaša se na varčevalni, a drugi na čekovni oddelek. Kakor minola leta, tako nameravamo tudi letos iz knjige posneti nekatere črtice. Za danes naznanimo samo to, da je dné 31. decembra v poštohranilničnem uradu na Dunaju poslovalo 114 državnih uradnikov, 92 uradnikov na odpoved, 464 pomožnih uradnikov, 93 uradnikov ženskega spola, 18 uradnih služnikov, 43 pomožnih službenikov, 48 drugih pomočnikov, skupaj 872 oseb. Čistega dobička se je nabralo za 856.058 gld. 47 kr. proti 733.367 gld. 70 kr. v predidóčem letu.

Raznoterosti.

— Nečuvno. Iz Londona se poroča, da je slavni plavač Dalton v 16 urah preplaval morsko ožino med Anglijo in Francijo.

— Ruščina v nemškem generalnem štabu. Načelnik nemškega generalnega štaba grof Schliessen je zaukazal, da se vsi častniki generalnega štaba morajo naučiti ruščino. Dosedaj se je učenje ruščine častnikom nemškega generalnega štaba le priporočalo.

— Lastnoročno pismo proroka Muhameda. V turškem carskem arhivu hrani se posebno častno lastnoročno pismo Muhamedovo, katero so 1858. leta našli v nekem kopskem samostanu. Sultan Abdul Medžid je to pismo odkupil za pet milijonov goldinarjev, ko so vzhodni učenjaki se izjavili, da je pristno. Dunajski profesor Kozabaček je takoj dvomil o izvirnosti tega pisma, in pred kratkim je pa na temelju paleografskih preiskovanj pri javni seji dunajske akademije znanostij dokazal, da je ono pismo ponarejeno.

— Napačni poslaniški tajnik. Iz Berolina ušel je z neko mlado Berolinko japonski dijak Kenkicka Nishimura, ko je prej nekega urarja oslepil za več zlatih žepnih ur, izdávši se za tajnika kitajskega poslanstva.

— Ženitev velikega kneza. Veliki knez Mihael in soproga njegova grofinja Sofija Merenberg sta sedaj na otoku Wight in čakata, kak vspeh bode imelo potovanje velike vojvodinje meklenburg-šverinske, rojene velike kneginje Anastazije, sestre velikega kneza Mihaela v Peterburg. Velika kneginja skušala bode pregovoriti carja, naj bi njenemu bratu odpustil ta zakon in mu dovolil povrat v Rusijo.

— Nemški cesar — nasprotnik dolgih propoved. Mladi nemški cesar je nedavno dal povelje, da v pričo dvora dvorni propovedniki ne smejo dalje propovedovati nego petnajst minut. Po mnenju nemškega cesarja je petnajst minut dolga propoved najprimernejša in najbolj seže v srce.

— Mladi tatovi. Na Dunaju zaprli so tri mlade dečke od 13 do 16 let, ker so vlomili v neko klet in pokrali likerjev za 25 gld.

Glasba.

Nove orglje.

V Novem Mestu so bile 10. maja t. l. blagoslovljene nove orglje. Blagoslovil jih je mil. gospod prošt Peter Urh in imel pontifikalno sv. mašo, med katero so orglje prvokrat povelile službo božjo. Gosp. dr. Marinko je prav izvrstno govoril slavnosti primeren govor.

Orglje je izdelal poznati domačin gosp. France Goršič. Ker je dobra dispozicija pri orgljah prva stvar, evo dispozicije za novomeške orglje:

I. Manual.

	Piščali	Les	Cin
1. Principal 16' od C8' v prospektu	12	42	
2. Principal 8'	—	54	
3. Viola di Gamba 8' od G8' iz cina	7	47	
4. Hohlfloete 8', les in cin	24	30	
5. Bordun 8', (pokrit) od družega C dvousten	54	—	
6. Octav 4'	—	54	
7. Flutharmonique 4', od tretjega C prepiska	—	54	
8. Flute a pavillon 2'	—	54	
9. Mixtur 4 in 5 terna, začeni z 2 ² / ₃	—	258	

II. Manual.

10. Geigenprincipal 8'	12	42
11. Salicional 8'	12	42
12. Lieblich gedeckt	12	42
13. Aeoline 8'	12	42
14. Undamaris 8'	—	42
15. Praestant 4'	—	54
16. Flauto dolce 4'	—	54

Pedal.

17. Principalbass 16'	27	—
18. Subbass 16'	27	—
19. Violoncello 8'	27	—

Postranski vlaki in priklopi.

20. Priklop II. manuala k I.	
21. Suboktavn sklep II. k I. manualu.	
22. Pedalni sklep k I. manualu.	
23. " " " II. " "	

Zbiralniki.

- Piano.
- Mezzoforte.
- Forte.
- Tutti.

Število vseh piščali 1137.

Dispozicija jako krasna. Glavno zaslugo ima zanj prečast. g. profesor Josip Smrekar. V drugem manualu so štirje jako nežni spremeni, katere sem jaz posebno želel, ravna se po načelu: „Kaj pomaga, če je veliko jesiha na salati, pa premalo olja“. Pri teh orgljah upam, da je olja dovolj, in ravno ti nežni spremeni dajo orgljam ono mehko, ono uglajenost, katero pri mnogih orgljah zelo pogrešamo. Gosp. Goršič je tukaj prvokrat napravil „Flute a pavillon“ (Glockenflöte), ki se mu je prav obnesla. Intonacija vseh spremenov je jako karakteristična, enotna skozi vse oktave, ton eleganten, ne votel. Nekateri spremeni tako lepo sežejo (streichender Ton), da človek meni slišati jezične spremene. „Viola di Gamba“, kakeršno dela Goršič, ne čuje se z lepa. „Pedal“ ima samo tri spremene, ki pa popolnoma zadostujejo. Sploh dandanes ne delajo več toliko glasov v pedalu. Pomisliti je namreč treba, da je pedal zvezan s prvim in posebej zopet z drugim manualom, torej moči in spremena dovolj. Posebne važnosti je „Suboktavenkoppel“. Prvi manual se namreč zveže z drugim, pa tako, da v drugem pōje eno oktavo nižje. Pri nežnih spremenih dá ta zveza čudovito barvo. Lahko rečem, da g. Goršič ne naredi orgelj, da bi ne uporabil zopet nove iznajdbe, ki pa ni dragi poskus na račun naročnika, marveč na vse strani premišljena in preskušena stvar. Mož je genijalen v svoji stroki.

Ako pogledamo v igralnik, čuditi se moramo napredku v mehaniki. Človeku se v glavi zvrtili, ko pregleduje obširno izpeljavo. Nikdo pa naj ne misli, da je zaradi tolike komplikacije nevarnost prevelika. Delo je presolidno. Železo igra glavno vlogo, spremeni tekó po kolescih, vse je varno ovito v usnje in teka tako spretno, tako mehko in tiho, da je le veselje gledati. Takoimenovani „Wellenbrett“, ki je prej pri slabem vremenu in mokroti delal največ sitnosti, izginil je in moral se umakniti kotom (Winkel); zavoji so na raznih mestih, menda na treh; če se kaj napne, pomaga se tu ali tam, povsod se pride lahko blizu. Gosp. Goršič vedno skrbi za to, da so orglje notri prav in dobro razdeljene. Les,

katerega sem prav natančno ogledal, je skozi in skozi zdrav; nisem se mogel načuditi tenkovestnosti g. mojstra, ki je v tej zadevi pravi pedant. Zato je pa tudi les brez napake, rekel bi, brez grč. Piščali so lahke, kot peró, dokaz, da je les popolnoma suh. Piščali so vse prevlečene, napojene, in tako stano-vitno narejene, da vstrajajo tudi v mokrih cerkvah. Ko bi tudi lim popustil, zavoji ne morejo popustiti. Cin je svetel in ostane tudi svetel, kakor da je srebro. Meh je spodaj v omarah, vsak otrok ga more goniti. Omari sta pa dve iz hrastovega lesa, samo s firnežem prevlečeni, ravno tako tudi igralnik pred njima. Omare je delal novomeški mi-zar g. Vinc. Umek, ki je v resnici „Umek“. „No-men, omen“. Podoba je gotična, obe omari sta v zvezi in iz cerkve se vidita kakor jedna sama. Zlata je toliko, kolikor ga gotika zahteva. Pred igral-nikom in krog njega je prostora, če treba, za šest-deset pevcev.

Tako je dobil krasen altar sebi primeren vis-à-vis in Dolenjska mojsterske orglje, kakoršnih doslej doli še ni, namreč gledé vrednosti. Ni moj namen, hvalo peti g. Goršiču, delo se samo hvali. Rečem samo: Idi in poglej!

Obžalujem le, da se pri naročevanju novih or-gelj gleda le na ceno. O tem sem že enkrat pisal v „Glasbenik“, a tukaj še enkrat ponavljam. Go-spodje, kar kdo za cerkev omisli, mora biti solidno, trajno, ker ni za eno leto, marveč za prihodnost. Res je, da Goršič danes več zahteva za orglje, nego je cenil pred 20 leti; a pomisliti je treba, da je njegovo delo danes dvajsetkrat fineje, nego ta-krat. Dalje: Kar Goršič naredi, je stanovitno. Ni davno, da sem igral v Kamniku na njegovih orgljah; takšne so, kakeršne so bile, le jezični spremeni so razglašeni; ti se pa tako morajo večkrat vglasiti. Ravno danes je bil pri meni župnik - sošolec, kate-remu je gospod Goršič postavil orglje menda pred petimi leti. Rekel je, da so še popolnoma nepokvar-jene, dasi jih ni še nikdo preglasil. Igral sem pre-tečeno leto na Gorenjskem na mnogih orgljah, a ne morem jim dati enacega spričevala trpežnosti.

Gospodu Goršiču prav iz srca čestitam k sreč-nemu uspehu in želim, da bi nam ga Bog še dolgo ohranil in da bi on še mnogo mojsterskih del po-stavil na domača tla.

V Ljubljani, 13. maja 1891.

P. Hugolin Sattner.

Telegrami.

Zemun, 19. maja. Kraljica Natalija od-potuje jutri zjutraj. V Belemgradu ubiti bili so tiho pokopani, ker se je bilo bati izgre-dov.

Zemun, 20. maja. Kraljica Natalija se je danes odpeljala v Odeso. Došlo je več gospej iz Belegagrada s krasnimi šopki. Pota do pristanišča je policija zaprla. Slovo v hō-telu je bilo jako ganljivo. Došlo je več de-putacij z venci. Do šestdeset srbskih veliko-šolcev, ki so se udeležili izgre-dov, je sēm pribežalo.

Beligrad, 19. maja. Vlada je poklicala nove čete v Beligrad; mnogo oseb je ra-njenih.

Beligrad, 20. maja. Včeraj in danes so bili zaplenjeni vsi opozicijski listi. Vse vlake so včeraj na mostu preiskali, ker so se bali, da se Natalija povrne.

Pariz, 19. maja. Sneg je v mnogih krajih napravil precej škode.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—92)

Tuji.

15. maja.

Pri **Maliču**: Stuböck, trgovec; Gruntar, zasebnik; Richter in Mittler, z Dunaja. — dr. Deu iz Postojine. — Daler, trgovec, iz Norimberka. — Glöckner, stavbeni svētnik, s soprogo, iz Celovca. — Lobkovic, zasebnik, iz Kočevja. — Bauer, železniški uradnik, iz Nemčije. — Marx, trgovec, iz Linca. — Hirsch, trgovec, iz Inomosta. — Ertel, trgovec, iz Nemčije.

Pri **Stonu**: Vitez Tonello pl. Stramare, zasebnik; Pe-karek, in Nagy, trgovec, z Dunaja. — Berman, trgovec, iz Budimpešte. — Schlegel, slikar, iz Grada. — Murgel, urad-nikova soproga, iz Kranjske Gore. — Sansin iz Trsta. — Ferst iz Prage. — Grabek iz Grada. — Stiasny, učitelj, iz Kamnika. — dr. Šavnik iz Kranja. — Weiss, in Abeles, tr-govec, iz Prage. — Huntemüller iz Podgore. — Grof Belrupt, o. in kr. stotnik, iz Ljubljane. — Praxmarer, vladni konci-pijent, iz Kranja.

Pri **avstrijskem caru**: Mejač z Dunaja. — Stenovic, gostilničar, z Reke.

Pri **bavarskem dvoru**: Wedam, tesarski mojster, iz Zabnice. — Erker s soprogo s Koroškega. — Sterbenc iz Mozla. — Peter in Neža Novak iz Topolovega.

II. izkaz darov za Prešernov spomenik.

	Prenesek	290 gld. 85 kr.
Upravništvo „Nove Soče“ v Gorici	2	—
Jožef Rustia, c. kr. nam. gozdni oskrbnik na Mljetu (Dalm.)	2	—
Dr. Jožef Sernec, odvetnik v Celji	20	—
Dr. Karol Slanc, odvetnik v Novem Mestu (podpisal 50 gld.)	10	—
Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“ v Ljubljani	10	—
Kunigunda Blatnik v Ljubljani	10	—
Vesela družba v Mokronogu dné 4. maja	12	64
Tretješolci in četrtšolci v Novem Mestu	6	—
Jernej Reitz, trgovec v Mariboru	—	50
Fr. Dolencec, trgovec v Mariboru	1	—
Fr. Mehora, trgovski pomočnik v Mariboru	—	50
Ivan Supančič, trgovski pomočnik v Mariboru	—	50
Jan Mackš, komptorist v Mariboru	1	—
Anton Dobaj, posestnik v Mariboru	—	20
Mihael Cizelj, učitelj v Mariboru	—	50
J. Erhartič, c. kr. pristav v Mariboru	—	40
„Mieika“ v Mariboru	—	30
J. V. Supan, posestnik v Mariboru	2	—
Neimenovan v Mariboru	—	50
A. Rakovec, železniški uradnik v Mariboru	1	—
Ant. Zupančič, c. kr. nadpaznik v Mariboru	—	20
Alojzij Golob v Mariboru	1	—
Hinko Sevar v Mariboru	—	50
Dr. Fr. L. v Ljubljani	5	—
Skupaj	369 gld. 09 kr.	

Do današnjega dné je podpisanih vsega skupaj 769 gld. 9 kr., od katerih je po gorenjem izkazu izplačanih 369 gld. 9 kr. Mimo tega je daroval V. Rohrmann, tvorničar v Lju-bljani, jedno delnico „Prvega Národnega Doma“ v Novem Mestu za 50 gld.

V Ljubljani, dné 18. maja 1891.

Anton Funtek,
blagajnik.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.7	16.0	sl. zapad	oblačno	
19. 2. u. pop.	736.0	11.6	m. zapad	—	0.00
9. u. zveč.	737.0	10.6	zm. jzap.	jasno	
Srednja temperatura 12.7°, za 2.1° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

20. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	91 gld	75 kr.
Srebrna 5% „ 100 „ 16% „	91	55
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	65
Papirna renta, davka prosta	102	40
Akcije avstr.-ogerske banke	997	—
Kreditne akcije	299	75
London	118	65
Srebro	—	—
Francoski napoleonid.	9	37
Cesarski cekini	5	57
Nemške marke	57	95

C. kr. privileg.

umetelni zavod za cerkveno opravo
v Freistadtu (Gorenje-Avstrijsko)

prodaje priznano umetelne:

altarje, lece, spovednice, stole, grobne spomenike, križeva pota, slikano steklo, paramente, ban-dera, božje grobove, orglje in harmonije. (10—8)

Prejemljejo se imenovani predmetje tudi v popravo. Vzorci in drugo brezplačno.

Plačevanje jako ugodno.

Med. univ.

DR. J. KOPŘIVA,

mestni fizik,

stanuje in ordinuje od danes nadalje

na Mestnem trgu šte. 17,

(3—3)

II. nadstropje čez hodnik.

Izdajatelj: Anton Kržič.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana

1873, 1881.

Cerkvena oprava.

Umeteljno vezenje.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Frane Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd.,

pa tudi (26—8)

cela mašna obleka v najprilnejši obliki.

Cerkveni paramenti.